

CITATELJI POZOR!

Naše cenjene čitatelje opozarjam na našo izvanredno veliko zalogu raznih knjig, katerih cenik oglašamo v današnji številki Glas Slobode.

Vse knjige so izvrstne vsebine kot v podku, znamenito v kratke čas, ter podamo tu kratek zaznamenek:

Zbrani spisi Josipa Jurčiča. — Enajst zvezkov. Jurčič je najpopularnejši vseh slovenskih romancipiscev in ni ga pisatelja, čigar dela bi bila tako razširjena v prijubljena kakor Jurčičeva.

Dr. Ivan Tavčar. — Povesti. — Pet zvezkov. Znamenite povesti dr. Ivana Tavčarja spadajo med najlepše in najbolj priljubne u-motvore slovenskega slovstva.

Zbrani spisi Iv. Kersnika. — Vezaiza v 4 zvezkih. Kersnik je eden najoddilčnejših slovenskih pisateljev in spadajo nje-govi romani med najlepše v slovenski literaturi.

Kirdžazi. — Podunavska povest. Spisal Mihuel Čajkovskij. Ta povest ima zgodovinsko ozadje; godi se v času, ko se je na Balkanu začelo daniti, in je po svojem dejanju in po nastopajočih osebah všečanljivna.

Strahovalci dveh kron. Spisal F. Lipič. Všečanljiv roman iz časa velikih bojev med pomorski- mi razbojniki, turškim cesarstvom in beneško republiko.

Trije mušketirji. — Zgodovinski roman iz francoske preteklosti. Spisal Aleksander Dumas. "Trije mušketirji" so svetovno-slaven roman; ni ga morda na svetu, ki bi bil toliko čitan kakor ta.

Dvajset let pozneje. — Roman iz francoske preteklosti. — Spisal Aleksander Dumas. Ta roman je nadaljevanje "Treih mušketirjev".

Mali vitez. — Zgodovinski roman iz poljske preteklosti. Spisal Henrik Sienkiewicz. Trije ilustrirani zvezki. Sienkiewiczevi romani slove po vsem svetu; med najboljje spada "Mali vitez."

Rodina Polaneški. — Roman iz poljske zgodovine. Spisal Henrik Sienkiewicz. Trije ilustrirani zvezki. Ta krasni zgodovinski roman je vreden najtoplejšega pri-poročila.

Tartarin iz Taraskona. — Hu-morističen roman. Spisal Alfons Daudet. Ta roman je pravi biser francoskega humorja in klasična satira na južnofrancoski narodni značaj.

Mali lord. — Spisal F. H. Bur-nett. To knjigo veselja, kakor je kritika imenovala to presrečno povest, so po izgledu mestnega šolskega nadzornika sprejeli v šolarske knjižnice vsi šolski vodi-telji, ki jim je res mar, da mladi-ni kaj dobrega čita. Itd. itd.

Končar je do izobrazbe, naj ne-mudoma poseže po teh v ceniku zaznamovanosti knjigah in to so-sebno priporočamo slav. društ-vam, čitalnicam in izobraževal-nim knjižnicam.

Volitev društvenega odbora.

Društvo št. 1 S. S. P. Zvezve v Chicagi je izvolilo sledeče člane za uradnike v letu 1910:

Martin V. Konda, predsednik, 1518 W. 20 St.

Anton Dular, podpredsednik, 2012 W. 25 St.

Albin H. Skubic, finan. tajnik, 2014 Blue Island Ave.

Victor Skubic, zapisnikar, 2727 So. 42nd Ct.

Josip, Ivanšek, blagajnik, 1517 S. 43 Ave.

Nadzorni odbor:

John Werschay, predsednik, John Marentich in John Mladic,

Vsi v Chicagi.

Z bratskim pozdravom

John Marentich, zapisnikar.

Poštne-hranilnice so dobre, to-da cenejša živila bi bila boljša; ako boste zaradi visokih celnin tako kviško šle kot do sedaj, potem poštne hranilnice sploh ne-razbimo.

Razgled po svetu.

Avstrija.

Dunaj, 1. jan. Turški dipo-matični krogri so zaradi senzačnih dogodkov na otoku Krete, silno presenečeni, ker komaj odstranje-na nevarnost na Balkanu se zo-pet preteče pojavlja. Vlada v Kandiji je vsled ravnotek storje-nje prisegje za tropični bolezni. Oni pripovedujejo, da je več kot 300 njih tovarešev mrtvih ter ostanek se nahaja v bolnišnicah v Manao.

Eden domudoših pravi, da raz-merja v Brazilji ne odgovarja kar se je njim pripovedovalo pre-dno so pogodbe podpisali. Vsi so drugi za drugim obpleti za mrzlico. Drugi pravijo, da so vši kon-traktorji pogodbe prelomili.

"Vorwärts" izjavlja, da agen-ti skušajo, nadaljnih 5000 Nem-cov k izselitvi v Brazilijo pregovoriti.

Bulgarija.

Plodiv, 1. jan. Vzhodna Rume-lij je grozno prepolnjena, naj-huja povodenj v milih 50 letih. Vsa dežela je veliko jezero. Po-voročili je veliko ljudi utonilo. Na poljskih pridelkih in živini je neizmerna škoda. Vojstvo rešuje kolikor je mogoče ljudi iz pre-teče nevarnosti. Niže ležoči kra-jci okrog Plodiva so pod vodo.

Procesi v Barceloni.

Iz Madrida se piše: Od 155 v Barceloni pričetih razprav v za-devi dogodkov v mesecu juliju je 58 slučajev olajšanih. Vojna so-dišča so se v 49. slučajih izjavila za nepristojna. 24 procesov se je ustavilo, 24 obtožencev je opro-šenih, 56 procesov se baje nad-ašnije, od teh je 17 toliko kot od-sloviljenih, v 33 slučajih se obrav-nave v prihodnjih dneh pričnejo, in 100 jetnikov je iz zapora iz-puščenih. Generalni kapitan Ka-talonije je v 14 slučajih obsođe-premenil ali pa olajšal.

Bulgarija.

Bruselj, 2. jan. Mehelski nad-škof je izdal pastirske pismo, v katerem prosi, da se za zveličanje duša kralja Leopolda molí, kateri, kakor nadškof pravi, "vsed nejgovе cerkvene poroke in vzor-ne krščanske smrti molite vseh dobrih Belgijcev in katoličanov zaslubi."

Anglija.

London, 3. jan. Dvajsetisoč premogarjev praznuje vsed stavke zaradi zakona o osemurnem delavniku, kateri je s prvim Januarjem v veljavnost stopil. Premoga-rji kateri v nekih premogovni-kih še delajo, so napovedali da delo ostavijo.

Španija.

Madrid, 3. jan. Governer iz Barcelone brzojavlja, da vlada mir v Barceloni in da se ni poskušalo generalni štrajk vprizori.

Policija je šest smmljivih oseb zaprla, vse inozemci, katere so se okolo posestva v Andaluziji klapile, kjer se kralj nahaja na lov.

Grško.

Atene, 2. jan. Ministr notra-njih zadev, Triantaphillakes, se je odpovedal, ker je to vojaška liga zahtevala in potem ko se je posvetoval s kraljem in premi-rem. —

Liga je nadalje zahtevala, da se vse grške legacije in inozem-stvu odpolkličejo, razven one v Turčiji.

Le-to državno nasilje vojaške lige je bilo v to vprizorjeno, da se njen ugled pri poslancih zoper ojači. Vsi častniki in vojaš-vo so po kasarnah stali pod or-ožjem. To je bilo v petek vso-noč. V soboto so odposlanci lige vodjem opozicije pisma vročili, v katerih se je zahtevalo, da zbor-nica tudi o božičnih praznikih zboruje in dokler se proračun je, druge nujne stvari ne rešijo.

drugem, na ministrskega pred-sednika odposlanem pismu, se je zahtevala odprava legacij in od-stop ministra notranjih zadev.

Liga je popolnoma zmagal-a. Celi-kabinet je podal resignacijo, toda kralj je prosil člane, da naj v uradih ostanejo. Na to se je sklenilo odstranitev ministra notranjih zadev in odprava legacij.

Na pisma brez znamke za od-govor se ne odgovarja.

Nemčija.

Berolin, 3. jan. Socialdemokra-tičen "Vorwärts", opisuje grozno trpinjenje, trpljenje in umira-jost med oddelkom 600 Nem-cov, kateri so se julija meseca od-peljali iz Hamburga v Brazilijo, da tam delajo pri gradnji Made-ra in Mamore-železnice. V minu-tem mesecu se je 99 teh izselnikov v Evropo povrnilo. Večina njih trpijo za tropični bolezni. Oni pripovedujejo, da je več kot 300 njih tovarešev mrtvih ter ostanek se nahaja v bolnišnicah v Manao.

Eden domudoših pravi, da raz-merja v Brazilji ne odgovarja kar se je njim pripovedovalo pre-dno so pogodbe podpisali. Vsi so drugi za drugim obpleti za mrzlico. Drugi pravijo, da so vši kon-traktorji pogodbe prelomili.

"Vorwärts" izjavlja, da agen-ti skušajo, nadaljnih 5000 Nem-cov k izselitvi v Brazilijo pregovoriti.

Razne novice.

Električne lokomotive.

Po temeljiti preskušnji obe-dveh novih električnih lokomo-tiv, kateri sti bili zgrajeni v Pittsburški delavnici Westinghouse Electric and Manufacturing Co. za službo v New York Terminal-Division Pennsylvania-železnice, je sedaj le ta Westinghouse družbi naročila da gradnjo nadaljuje in sicer da izdelava pedeset najmo-jejših električnih lokomotiv, ka-koršnje so še kedaj za kako že-leznično zgrajene bile. Oddaja se ima s prvim julijem 1910 zgoditi.

Novi stroji imajo obliko podvojne-lokomotive in celotno-zmožnost 4000 konjskih sil. Njih zmožnost bo toliko, kot treh najmo-jejših parnih lokomotiv, ki se v tovor-nim prometu rabijo in pri njih konstrukciji se je na preprostot kot na ceno največi oziroma jemalo. Poskušnje-lokomotive, katere se rabijo na Long Island-Division Pennsylvania-železnice vozijo ob težkim tovoru 60 milij na uro. Na-ročilo Pennsylvania-železnice zahteva približno \$1.000.000 in je največ te vrste naročil, kar se je dolgo zadržalo.

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

TUTI — FRUTI.

Dr. Friderik Cook ni tedaj Se-verni tečaj razkril. Bil pa je kot pravi Amerikanec "smart" do-volj okolo \$200.000 za predava-nje in članke razkriti, in to pred-no je Severni tečaj za njega v Kodanju zamedlo.

* * *

Tisti nemško-ameriški časniki, ki so si dr. Cooka (kot namišljene Nemško-Amerikanca) osvojili, so ga sedaj z dolgim nosom zopet Anglo-Saksom prepustili.

* * *

Tisti nemško-ameriški časniki, ki so si dr. Cooka (kot namišljene Nemško-Amerikanca) osvojili, so ga sedaj z dolgim nosom zopet Anglo-Saksom prepustili.

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

* * *

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na ruski način braniti!

Mejnik je izjavljal, da v tovornim prometu je vse možno, kar se v tovorništvu naroči, da se obupano ljudstvo konečno na rus

BRAT JUSTIN.

IZ DNEVNIKA SAMOSTANSKEGA NOVICA.

Priobčil Bistričan.

"Julijan, nič ni res, kar govoris," mu je odvrnila ženska, ki je poznala njegovo hincavsko srce. "Ne žene te strah pred kaznijo od mene, ampak ker sem ti postala prestara, ti pa hočeš mlado, sveže blago. Zakaj se pa dozajt tolič let nisi bil nobene ječe, zdaj pa kaž naenkrat? Julijan, slabo me počna, če meniš, da ti ne vidim v dno srca. Akoravno sem se dala zapeljati v tvoje pogubne mreže, vendar imam še toliko zdravje razuma, da vem, kje in kako se moram oprigli, da se občurim na površju. In potem, ljubček, pomisli na resnični pregovor, ki pravi, "Mladu koza rada sol zoblje, stara pa se vreč poje," tudi rada te imam in sem se tako privadila, da bi mi ne bilo moč živeti brez tebe."

Prečestno se je zasmajala in se pomaknila k svojnemu čestilcu ter ga prijela za roko.

"Julijan!"

Topo ji je pogledal v obraz, v očeh mu je pa žarel peklenški ogenj.

"Pijava!" je dejal in natočil kozarca do vrha.

Trčila sta in pila iskro pijačo.

Pater Julian je natočil znova obo kozarca, vzdržnil svojega in reklo:

"Uživajva veselje tega življenja, saj je zato, da ga uživamo. Da si ti izpovem: samo zato sem te nameraval zapustiti, ker sem našel, mlado 16letno dekle, ki je v cvetju življenja. Všeč mi je, za Boga, da mi je všeč in kar koprol sem že, ko se bom naslajal ob stvarci, ki je še nedolžna in ki ne ve glavnega cilja človeškega življenja. To misel pa hočem zda opustiti in se držati tebe kot izvežbane svoje ljubice, ki imaš na vsezdajne še vseeno nekaj čarov. Napisled mi pa znaš biti še nevarna in pogubna, če se ta hočem s silo odkrije. Ne kaže mi torej drugega, kot da se naprej uživava skupno najino življenje tako veselo in brezskrbno kakor doslej. V ta namen trčiva!"

Trčila sta in pila. Ko pa sta si bila v strastnem objemu, je strezel pater Julian v njen kozarec neki prah, ki ni niti najmanj sprememil rujne tekočine. A ženska je videla delo svojega ljubimca. Kos kruha je vrgla na tla, da je padel pred paterom Julianom, in ko ga je ta pobiral, zasmajala je brž kozarce z besedami: "Vragovo vino, kako suri človeku grlo!" dolila v zamenjana kozarca, da sta bila polna ter pila s patrom Julianom, kateremu se je demonško svetil razburjeni obraz.

Učinek strupila se je pokazal v par trenutkih. Pater Julian je takoj spoznal svoj stan in se z divjem krikom vrgel na žensko, katero je podrl na tla in jo davil. Kar je švignil curek krvi kvišku. . . Ostundne kletve so bile pomešane z divjim hropanjem. Odhitel sem v svojo celico in skozi okno gledal proti kraju grozote. Divje hropanje in premetavanje teles sem čul in skoraj bi me obšla groza. Tu ugase luž v hišici. A le za trenutek, kajti takoj se pokaže mal plamen, ki je imel na vsak način svoj izvir na tleh lope. Plamen se je hitro povečal in objel v znamenih pohlepni strasti vso hišico, iz njega pa so se slišali grozni obupni stoki dveh umirajočih . . .

Lopa se je zgrudila na kup. Ogenj je švignil kvišku in jasno razsvetil vsa samostanska okna, ki so obrnjena na vrt. To je pa tudi spravilo pokonci samostanske prebivalce, ki so se kričajoči dvili iz samostana. Tudi pater magister je zbudil vse novice in nas gnal na vrt, da bi pomagali, če bi bilo treba kaj pomagati. Kromo pa prišli do ognja, so nas obkolili patri in nas nagnali nazaj v novicijat, češ, da bodo že brez nas vse pogasili.

Danes je v samostanu silen polom. Novicem so povedali, da je vzorni pater Julian dočkal nesrečno smrt v ognju. Kako je do tega prišlo, ne ve nihče povedati. In pater magister nam je že govoril pri današnji šoli o zaslugah in vrlinah pokojnikovih in pravil, kako mora biti človek vedno pravljjen na naglo in nenadno

smrt. In da pokojnikova duša čimprej pride iz morebitnih vje, molili smo kleče v šoli psalm "De profundis." Patru Julianu pač se zadržal na pravega. Brat Kajetan mi je pravil tole čudno nivo:

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Cudne, čudne reči, res! Pater Julian ni sam, ampak ima tudi vredne tovarise; razloček je le ta, da je njega zadela kruta usoda nekoliko bolj ostro nego druge njegove soocete.

Kakšne skušnje že doživim v tem svetem zidovju? Pater Tadej, pater Julian — kdo bo tretji njun dostojni tovaris?

Dne 25. decembra.

Spoči je bil božični večer.

Dasi je smrt patra Julijana potra ves samostan, vendar smo se te potrosti že kolikor toliko otrešli, saj vemo, da gre vsaj samostanski prebivalec v boljše življenje in bi bilo pravzaprav greh žalovanja za njim, kdor se je srečno preril skozi to življenje v srečnejšo prihodnost. Zato smo sconoči vsi samostanski prebivalci dobrje volje sedeli na gorkem v obdobje in se zabavali na več način. Patri so z došlimi gosti kvartali ali se samo pogovarjali, vsi pa so pušili razen patra magistra in patra Krščeta, ki sta bila huja sovražnik pa smodk. Novice smo igrali domino s patrom Štefanom, ki je prišel patra Zenona, svojega rodnega brata, obiskat, a kadeti nismo smeli, kar je posebno brata Viljema zelo jezilo. Tudi bratje lajilki so dominali, a so se manj memili za igro nego za steklene, katere so imeli vedno napolnjene z vinom. Tudi drugod se je povodilo.

Pater Štefan nam je ponujal cigarete, a kdo bi si jih upal, kadeti brez dovoljenja patra magistra? Brat Viljem je vključil teme že hotel prižgati, ko mu jaz rečem:

"Čakajte, ga gremu prosit za dovoljenje."

Grem k njemu in ga prosim dovoljenja, češ, vsak si privošči, kar mu sreča poželi, tudi novicem bi se spodobilo par cigaret.

Pater magister ni rekel ne besne ne mvev, ampak jezno gledal in kimal z glavo.

Povem bratu Viljemu, kaj in kako je.

"Prokleti ste neumni, ko ga hodite vpraševati," je rekel in si prizgal svalico "to kislo kumaro" bi pa se za dovoljenje prosl, ha, ha, tegu osla zabitega! Če sam ne kadi, pa še drugi ne bomo, kaj ne? Ali je to kaška logika? Oslavljajo!

Prizgal sem tudi jaz, ker sem bil prepričan, da patra magistra logika ni prava. Ostali štirje novice si pa niso upali prižgati, češ, "pater magister bodo hudi."

In pater magister so bili res hudi. Ker sva z bratom Viljemom kadila, načma je prepovedal pater magister danes zjutraj en teden iti k obhajilu in celici sva morala zamenjati z najslabšimi zraven stranišča, da sva seda.

"Kakor nalašč," se je smejal brat Viljem, "vidi se mi, da imava srečo. Ko bodo drugi pri obhajilu, bodeva midva kvartala. Res, srečna sva!"

Dne 26. decembra.

Danes je praznik sv. Štefana. Navadno se prazniki in nedelje obhajajo v samostanu bolj z dobroimi jedili in pijačami kot s cerkevimi slovesnostmi, a danes nima nihče izmed samostanskih prebivalcev nobenega teka ne za jelo ne za pijačo. Pater gvardijan je

takojo ob eni uri dal z zvonecem znamenje, da je kosilo končano in da se po officialni molitvi pozigubimo vsak v svojo celico. Ker sem bil pa jaz radoveden in sem slušal, da brat Kajetan kaj ve, spravil sem se nadenj. In res, srečno sem zadel na pravega. Brat Kajetan mi je pravil tole čudno nivo:

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebivalec, ki se je povpel do tolike višine svetosti, da mu še evetka ne zvene v roki. To pa ni tako. Pater Narcis je ravno tako malo popoln kot kak drug človek, a slabši, mnogo slabši od vsakega smrti patra Julijana. Kajetan je pa dejal: "Ali mislite, da je res tako, kot nam pravijo patri, da je pater Julian molil v vrtni hišici in da ga je med molitvo zadela kap? Bežite, bežite! Jaz sem pa videl pod pogoriščem žensko, slišite pravo žensko, mrtvo seveda, ki je napravila tak konec kot pater Julian. Ženska in pater skupaj dasta zmerom nekaj mislit, a nikoli nič dobrega. Zdaj so jo pa patri sami pokopali in niso pustili nikogar bližu? Veste, čudne reči se gode pri nas, same mi jih ne zvemo. Salve!"

Pater Narcis je slovel dozaj kot najpobožnejši samostanski prebival

"Glas Svobode"

(THE VOICE OF LIBERTY)
WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co.,
1518 W. 20th St. Chicago, Illinois.

Subscription \$1.50 per year.
Advertisements on agreement

Prvi svobodomiseln list za slovenski
narod v Ameriki.

'GLAS SVOBODE' IZHAJA VSAKI PETEK
in velja

ZA AMERIKO:
Za celo leto..... \$1.50
za pol leta..... \$1.00

ZA EVROPO:
Za celo leto..... kron 10
za pol leta..... kron 5

NASLOV ZA DOPIS IN POŠILJATVE JE
GLAS SVOBODE CO.
1518 WEST 20TH ST. CHICAGO, ILL

Pri spremembih bivališča prosimo naročnike
da nam natančno naznamo poleg NOVEGA tudi
STARIS naslov.

231

DELAVCI! ČITATELJI!

Tedaj ljudje, kateri verujejo vse ljubke in vse povprek, o takih ne moremo reči, da kaj vedo. In taki nevedni se dajo preslepi in tolaziti z nekem plačilom po smrti ter tu sužnjujejo kot nema živina brez konca in kraja.

Taki ljudje so dobro došli kapitalistu kot popu, kajti na polju nevede se žanje brez da bi se sezalo in žanje se brez usmiljenja kar nam pričajo nezgodne dan za dan in kar nam pričajo poročila iz vse širne Amerike, ki pišejo in tawnajo, da komaj toliko zaslužijo da se prezivijo. In gledite, tudi v tej bedi ne manjka popa, ki vleče in molze iz ubogega trpina še isto malo kar si je ob potu svojega obraza, z žuljavimi rokami in v smrtni nevarnosti priboril.

To je znaki duševne reve našega ljudstva. Taki ljudje, ki se zanašajo na frazo: "bo že bog dal", ali pa: "bog tako ihoče", so brezpomoči in takim ljudem ni moč pomagati, dokler se ne izlevijo iz tiste skorje, iz tistega Rimsko-jeklenega okvirja, kateri ga ponuja v svojem stvarstvu kot človek, ga ovira v duševnem razvoju, da bi prisel do sponzanja in prepirčanja, da je veliko več kot ne ma živina, da ima po naravnih zakonih pravico do človeške družbe in kot v tački, do človeku prikladnega življenja in da ima pravico, sveto pravico kot državabni človek do vseh začladov celega sveta, ker narava jih je enakomerno razdelila, brez razlike ljudstva ali pa posameznega človeka.

Vsako nakopičenje bogastva na eni strani je rop na drugi strani.

Kapitalist oropa ljudstvo, ker mu izžema telesno moč, ter mu da za to toliko, da gladu ne pogine, često pa niti toliko ne. Cerkev oropa ljudstvo, ker ga tišči v temi nevednosti, mu ovira napredok do svobodne samostojnosti, mu ovira vsako svobodno mišljene, da ja ne bi prišlo do prepričanja in spoznanja, da kapitalist in cerkev — iz nevednosti, iz neumnosti ljudstva kujeta kapital in da nevedno ljudstvo jima nič družega kot suženj, katerega proč vržeta kakor hitro jima ne more več kapital gromaditi, ter ga nadomestijo z drugim, tretem, četrtem itd. — saj neumnost se ni izumrla.

Iz vsega tega je razvidno da cerkev je hujši sovražnik delavstva kot pa kapitalist. Kapitalist izkoršča človeško moč za pičlo plača, a cerkev mu vzame še to malo, s pretezo nekega boljšega plačila na "onim" svetu, z lažnjično oblubo boljšega plačila po smerti, katerega ne bo nikhe in nikoli sprejel!

Vprašanje je sedaj, kaj je storiti da bi se ljudstvo, masi pomagači iz bednega stanja, v katerem se nahaja? Odgovor ni lahek. Pred vsem bi se moralo ljudstvo na pot privesti, da bi skupno korakalo do gotovega cilja, do cilja kateri je označen kot odrešenje. Pripoznamo, da ta pot je silno strma in težavna, a nikakor pa ni nevarna. Težko bo po njej hoditi, toda sigurno se bo prišlo do cilja. Da se ta cilj doseže, treba je imeti potrpljenje in strajno delovati. Mi se ne smemo nika-koršnih ovir vstrašiti, marveč skupno in vstrajno delovati na to, da se tiste takozvane "višje" kroge prebudi in z dosedanjega sladkega spanja in sná, češ milijone nam kopiči nevedna para-delavec in da nevedna ostane še

COLLIN'S NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Ustanovljen 1897.

BERITE DOKAZ RESNICE!

Velegcenjeni gospod zdravnik!
Usojam se Vam naznani, da sem sedaj hvala Bogu popolnoma zdrav ter ne trpi več na ŽELODCU IN TELESNEJ SLABOSTI, od moje prejšnje težke bolezni nimam več niti najmanjšega znamenja. Moja najljudneje Vam hvala in od Boga placa ker nisem nikdar misil, da bi zamogel v tako kratkem času popolnoma ozdraviti. Istotko se moja žena in hčerkä po uporabi Vaših zdravil popolnoma zdrave počutite. Moja dolžnost je, Vas vsakemu bolniku najlepše priporočati. Vaš najvhalejši JOSIP KIŠLAN, Box 8, Tremely, Grasselli, N. J.

Na tisoč takih in enakih zdravilnih pis-m se nahaja v Collin's New York Medical Institute. Kdo se poveri v zdravljenje tega zavoda sme biti siguren, da se nahaja v rokah izkušenega zdravnika. Dobra zdarila so načrtovane in pripravljene za ozdravljanje vseake tudi najzdravljene bolezni ker po njih vsak bolnik načrta je gotovo ozdravljen. Prihite ali pišite v materinem slovenskem jazyku na THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE 140 West 34th Street, New York, N.Y. Dr. S. E. Hyndman, vrhuncni ravnatelj.

v bodoče, za to bodo skrbeli go-spodje nebeski agenti.

Tedaj v prvi vrsti je dolžnost naših somišljenikov, da pridobijo one, ki spe duševno spanje. Predstavljati se jim mora krivični sistem, kateri vlada zgori krvitve. Slobodomiselnim in napredni Lahi so mu na istem mestu velikanski spomenik postavili, katerega si zna vsakokratni papež raz tistega okna ogledati, raz katerega je takratni papež smehlaje gledal sežig Giordana Bruno.

8. Moritev v Jernejevi noči. — 24. avgusta 1572. Štiritoč protstantovskih hugonotov bilo je po kršč. katoličanah to noč barbarsko razmesarjenih na Španškem, pod pretezo, da so sovražniki države. Rimski papež je, ker se je vse tako mirno pomorilo, z zboljšanjem položaja, v katerem se delavstvo nahaja v katero jadrā čim dalje tempolj — navzdol.

Potem je treba prevdariti, da iz stare domovine prihaja veden novi, sveži naraščaj, kateri že seboj prinese več ali manj nazorov novejšega duha, ter se zavedajo svojega človeškega dostenjanstva in se ne dajo vloviti v vsako past, katere vada silno diši po staro-kopitnem in preživlem klerikalizmu. Oni naraščaj je zagotovilo boljše bodočnosti. Nadalje je potreba vvaževati velikansko kript, katera izvira iz tukajšnjega domovinstva. Pride še,

SVETOVOZNANI MUČENIKI

1. Jezus iz Nazareta, ustanovitelj krščanske vere. — Bil je po Jüdovskih farfih križan leta 33 zato, ker je učil svobodo, jednost in ljubezen med bednimi; in ko so se le-ti pričeli zavedati, obšel je grozen strah Rimljane in izredno velikaše.

2. Pavel. — Mučili so ga do smrti z drugimi vred, zato, ker je učil Kristov nauk in ga posnemal.

3. Sokrates. — Grški moderjan in učenjak, obdolžen je bil, da taj razne bogove in da je druge poučeval, sošebno mladimo v nemoralnosti; primoran je bil piti strup, za katerim je umrl.

4. Ivan Hus. — Sežgan na grobidi leta 1313 po usmiljeni Rim-katoliški duhovščini, ker je učil nasproti katoliški korumpirani dogmi.

5. John Wycliffe. — Umrl leta 1377 radi ujede povzročene po vednem prepisu s cerkvenimi do-stojanstveniki o doktrini cerkvenega prava. Po smrti so ga izkopali ter njegove ostanke sežgali, da se tako bolj strinja z gromadom. Storili so to Rim. katoliški kamiani.

6. Galilej. — Učenec in potem učitelj Copernicovega sistema v astronomiji; radi cesar je bil obdeljen malikovalstva, ter primoran preklicati svoje trditve. Po preklicu je umrl leta 1642.

7. Giordano Bruno. — Menih, toda filozof, matematik, fizikar učenjak in svobodomiselen; učil je in dokazi potrdil vse, kar je

Gallilej učil in se odločeno protivil ta-kratnemu cerkvenemu uku. Povzvan pred zloglasno inkvizicijo, nihotil ničesar preklicati, ter bil radi tega po sedem letnim zaporu pred papeževem vatikanom na gromadi sežgan. Slobodomiselnim in napredni Lahi so mu na istem mestu velikanski spomenik postavili, katerega si zna vsakokratni papež raz tistega okna ogledati, raz katerega je takratni papež smehlaje gledal sežig Giordana Bruno.

8. Moritev v Jernejevi noči. — 24. avgusta 1572. Štiritoč protstantovskih hugonotov bilo je po kršč. katoličanah to noč barbarsko razmesarjenih na Španškem, pod pretezo, da so sovražniki države. Rimski papež je, ker se je vse tako mirno pomorilo, z zboljšanjem položaja, v katerem se delavstvo nahaja v katero jadrā čim dalje tempolj — navzdol.

10. Francisco Ferrer. — Ustanovitelj modernih in svobodnih šol na Španškem. Bil je že večkrat po farških spletkah zaprt, ker jim je bil zaradi svobodnega mišljenja tm v peti; zopet izpuščen pa zaprt ter brez dokazov po njih umorjen! nad čimur se ves civiliziran svet zgrajča razven ljudljanskega "Slovenca", glasilo najbolj nemoralne in zarukane osebe na svetu škofa Jegliča in pa neke plahite v Cuyahoga County, katere je novopečeni urednik — čuje in strmiti ni klerikalec, — kar sam trdi — marveč "praktičen" katoličan!!! No, tudi vsaki žid je praktičen in je prav samo "ragman"; — dober tek!

10. Franciscus Ferrer. — Ustanovitelj modernih in svobodnih šol na Španškem. Bil je že večkrat po farških spletkah zaprt, ker jim je bil zaradi svobodnega mišljenja tm v peti; zopet izpuščen pa zaprt ter brez dokazov po njih umorjen! nad čimur se ves civiliziran svet zgrajča razven ljudljanskega "Slovenca", glasilo najbolj nemoralne in zarukane osebe na svetu škofa Jegliča in pa neke plahite v Cuyahoga County, katere je novopečeni urednik — čuje in strmiti ni klerikalec, — kar sam trdi — marveč "praktičen" katoličan!!! No, tudi vsaki žid je praktičen in je prav samo "ragman"; — dober tek!

II. Taxyl bi bil med "mučenike" za prištevati, zato ker je papež Leon XIII. z hudičevim repom grozno za nos potegnil; toda Leon XIII. je umrl, a sedanji papež ne umri Taxylovo zasluge cene.

II. Taxyl bi bil med "mučenike" za prištevati, zato ker je papež Leon XIII. z hudičevim repom grozno za nos potegnil; toda Leon XIII. je umrl, a sedanji papež ne umri Taxylovo zasluge cene.

III. "Praktičen Svobodaš".

GOOD-BY, BOYS!

Zima je nastopila in z zimo večike vrste krušnikov z praznimi želodci in prejšnje zime. Preočišča so prenapolnjena. Tisoče in tisoče delavec se valja in prespava na podih po raznih gospodinjstvih, na poljeških postajah in raznovrstnih drugih jednakih palačah.

Na pol oblečeni v strganih oblačilih, ter na pol zmrznjeni berazejo po ulicah, stojijo po več ur v snegu in prežijo tu pa tam na krušne vozove.

Nastopili bodo kmali zopet bogatini — milionarji podavajo jim gorke volnene pogavice in močne čevlje, dobrodelne družbe pa bodo med nje delile nabrané milodare. Duhovníci raznih ver in

sekt so tudi že, na ravno minulo obletnico onega, ki se je dobrevoljno pustil križati za nas vse v namen združitve, da bi se ljubili med seboj in ki sam ni posedoval toliko kamor bi trudno svojo glavo položil, začeli pridigovati manam o usmiljenju božjem ter o zveličanju njih grešnih duš.

Misijonski prostori bodo prenapolnjeni, ozračje bo težko, može praznih želodcev bodo pa zopet cepali na kolena za skorjo kruha in požirek gorce kave da se še enkrat rešijo pogina.

Moj bog! Mislite si o teh nočih v velikih mestih kot je Chicago, vlečenje onemoglih nog za seboj, zmuceno dušo, prazen želodec pa — pijačevanje.

Na Clark ulici v Chicagi in na Bowery v New Yorku se stari obrazci, ki so še pri življenju po katastrofi od zadne zime ostali, letos zopet prikazujejo. In z njimi novi, boječi obrazci mladih ljudi, dopevni pa pot propada in v grob vlogih.

Še ne dolgo tega, ko je nekoč predsednik obiskal Bowery, kjer ni še nikdar bil popred. Debelemu možu delnic in bondov, sodnijskih prepovedi in politike, je bilo vse novo.

In Taft je rekel ljudem krušnih vrst: "Nekteri izmed vas res nimate sreče, a neglede na to, je vendar med vami jednak občutek zvestobe, patriotizma in ljubezni do domače naše dežele ter idejalno pospeševanje za boljšo bodočnost, kar upam ima vsak državljan.

Vesel sem, da sem nočoj tukaj, ko pa sem tukaj tudi lahko izrečen, da vas prepričam o tako imenovani razdalji med vami in ljudmi, kateri, kateri se vidi so začasno srečnejši od vas, in to ni nikakor razdalja, in da je med njimi v vami globoko, simpatično sočutovanje."

In Taft, potem, ko je opazoval nad en tisoč dolgo vrsto ljudi, ki so prejeli vsakteri kos kruha in čašo kave, je vstopil v svoj avtomobil rekoč: "Good-by, boys!"

Dve besedi, ki so bile s tako lahko izrečene, ki pa miso poleg pomagati.

Ne vemo kaj misli Taft, ne kaj misli Cannon ali katerikoli velikih, teških in debelih mož naše "ljudovalde", vemo pa, da so mogeni in da mislimo še na marsikaj družega kot na samo denar in dividende, banke in newyorško Wall ulico.

Oni mogoče mislimo o vlogi pari, da oni so delali, delajo in še bodo dan na dan delali pod statrui ekonomičnim sistemom robstva in tlačanstva.

Oni mogoče mislimo o izstradanih truplah, o tankih in obnašenih cunjah, mokrih nogah, potrtilih srečih in razdignih domovih — in oni mogoče govorijo še o čim drugem kot samo o tem prokletstvu, da je umrl leta 1642.

Oni mogoče mislimo o vlogi par, da oni so delali, delajo in še bodo dan na dan delali pod statrui ekonomičnim sistemom robstva in tlačanstva.

GLAS SVOBODE CO.

1518 West 20th St. Chicago, Ill.

OBVESTILO!

Vsem društvenim, obrtnikom, trgovcem, gostilničarjem, kakor tudi posameznikom se priporočamo za nabavljene

Vsakovrstnih Tiskovin

kot: Zavite in papirje z firmo, za zasebnike in urade, račune in vse v to stroko spadajoče tiskovine. Priskrbimo tudi

društvena pravila in prevede

iz tujih jezikov na slovenski jezik in obratno. Naročnikom lista

"Glas Svobode"

dajemo vsa tozadovna pojasnila zastonj, samo poštno znamko za 2c se naj priloži za odgovor.

ALI SE BRIJETE DOMA? Tušaj vam ponujamo brijevo in načrtno namenu, in ki navadno prodaja za \$4.00 in više.

Ta ponudba, kakor prizakujemo bei prinesla stotine novih obiskovalcev, kateri se čita ime: Jos. Kral

Slovensko Delavsko Podporno in Penzijsko Društvo

Ustanov.

21. nov. 1909

DARRAGH, PENNSYLVANIA

GLAVNI ODBOR:

PREDSEDNIK: Jos. Hauptman, Darragh, Pa. Box 140.

PODPREDSEDNIK: Ivan Sever, Adamsburg, Pa. Box 51.

TAJNIK: Fran Pazzotta, Madison, Pa. Box 23.

ZAPISNIKAR: Ivan Flere, Adamsburg, Pa. Box 122.

BLAGAJNIK: Jos. Klaužar, Adamsburg, Pa. Box 88.

NADZORNIKI:

ANTON KLANČAR, Arona, Pa. Box 144. Predsednik.

JAKOB ŠETINA, Adamsburg, Pa. Box 108.

BLAŽ ČELIK, Adamsburg, Pa. Box 23.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

DR. GEORGE BOEHM, Arona, Pa.

Božično darilo.

(Dalje in konec.)

Mati je opazila sinovo iznenašenje, in vsaka sojza, ki je strkjalala iz njegovih oči dolj po neodločnemu obrazu spekla je materno sreč boj kot belo razbeljeno železo. Odložila je krpanje ter stopila k njemu.

"Obžalujem te, Robert", rekla mu je. "Morda bi mogla tebi kupiti sanke; ti si staneji."

"Pa mič za malo Rozie? Zalkaj takio mama! Toda zamorenem li videti punčko?"

Priopognila se je mati nad njim in ga poljubila, nje gremke solze, imaterine solze so padle na njegovo glavo, v črne kodaste lase. Nato sta šla tihov v potstrežje.

Tam v neki star skrinji je bila skrita punčka za Rozino božično darilo! Robert jo je vzel v roke in jo skrbno negoval v naročju. "Kako lepe svilnate laske!" Je vzduhnil. "Toda mama, ona ne spi ko jo položi dol, tudi ni tako velika kot Mickina."

"Najboljše, kar se je dalo dobiti za to sveto, Robert, bo pa veliko lepsa, ko bo oblecena."

Delaveci v livarni so delali zadni tečen do desete ure zvečer, z namenom, da se potem zapre do novega leta. Raditega niso čakali doma z večerjo na oteta, po večeri pa sta Robert in Rozie šla spati.

Rozie je kimalo trdno zaspala, toda Robert je čul. Nenadoma vstane iz postelje ter se naglo obleče. Nategnil si je nogavice in čevlje, nato se je po tihoma splazil do skrinje, jo odprl. Vzel iz nje punčko, potem pa še globki premetaval ter izvlekel malo otrečjo hramilnico, jo obrnil od zdolej navzgor, jo nalahko strešel, ter iz nje pobral vse prizbranjene cente. Bilo jih je štirinajst. Zavezal jih v klos muščina ter na to spravil v svoj žep. Nato je zopet vzel punčko v roke, odprl okno ki se je odpiralo na hodnik, skripajoče. Veter je odnesel ves sneg iz strehe; splazil se je ven ter se po vrogatu spustil na streho pod oknom, od tod je še bilo ikaknih sedem čevljev do tal, od koder se je že večkrat popred spuščal na tla, a sedaj se je bal, da bi ne poškodoval punčko. Že se je mislil vrniti v postelj, toda spomnil se je sesternih zadnih besed predno je zaspala rekoč: "Moja punčka mora biti velika, kot ona Miečike in zapirat oči ka dar jo položim v zibko."

Nič drugačega ni kazalo, kot da se požuri ter preskrbi oni jednako za sestro, katero je ljubil nad vse, pomislil ni več, ampak skočil daleč ven, ter obstal na nogah brez kakve najmanjše nezgode. Zavedel se je blitro in stekel čez odprto dvorišče na ulico in potem navzgor v mesto.

Z zahajočim soncem ponehal je tudi veter, toda noč je bila vendar grozno mrzla. Na miljone bliščičnih zvezd je mlgalo na obložju, in tudi na beli odeji po zemlji ni bilo opaziti najmanjšega madeža. Noč je bila prekrasno lepa. Robert je skril punčko pod svojo že razdrapano suknijo ter stekel naprej, sneg ga ni oviral, ker je bil prelahek, tako lahok kot perje, da je kar po zraku odleval iz pod nog, se oprijemal na njegove suknice in obraza.

njegov obraz, ki se je drhtec miraza dotikal šipe na oknu, je zaupila, hitela je iz izbe, kazoč na okno, toda Robert se je spustil v beg, čez drevored, skočivši na ufe in potem naprej — navzgor po ulici, ne oziraže se nazaj.

Dospesvi v glavno mesto, do velikih bogatih z raznimi predmeti ozajšanih prodajal vstopil je v eno teh, ponudil je punčko in šterinjst centov v zameno za drugo punčko, ki bi spala kadar bi se jo v zibko položilo. Toda prodajalec je bil hudo vposlen in tudi punček ni zamenjeval. Robert je poskušal svojo srečo še v drugih prodajalnah, a tjudstvo ga je zaničljivo potisnilo na stran, ali pa je dobil jednak odgovor pravemu; na vse zadne je ves obupan odnehal in se pobit odpravil proti domu.

Nakrat, se je zopet vstavljal, pred velikem z mramorja postavljenim poslopjem na vogalu ulice, v katero so ljudje kar trumoma vstopali. Postal je ter jih opazoval, slišal je tudi nektere dečke, ki so mimo šli pogovarjati se o Miklavžu in božičnem drevesu.

Tako otrpen in tresoč se je stal dokler je zadne bitje šlo čez vrata, kateri je možko sledil, zanjajoč strgan jopič pod katerim je stiskal punčko. Lakaj, ki ga je srečal pri vratih z jezo na obrazu, govorec neprimerne opaske nad malimi postopači, ki prihajajo okoli ravno na sveti večer; toda Robert se ni zmenil za to, njegove oči so bile vprte v sprednjе prostore te velike cerkev, kar se mu je zdelo neke vrste prikazen v zagonetni deželi. Tam spredaj je sta veliko drevo okrašeno z tisočimi svečami, z raznobarnimi traki, vsa okinčava se je lesketala kot pravcati brilianti, daček na okolu pa je bilo nakopičenih vsakovrstnih igrač; kakor punček, sank, bobnov, knig in pušk; vsega o čemur si človek le misliti more bilo je tu količina — velikana — božičnega drevesa.

Robert, toliko da je držal dih in da ni na glas zaupil veselja nad tolikem iznenadenjem, nato se ga nekdo dotakne in nerodno porine na stel, ki je bil, zraven vrat postavljen zanj.

Tukaj je sedel, pozabivši na svojo osamljenost, ko je zevajoč in strmeč poslušal dečke in dekllice božične himne, poveličuječ, v hlevu, v jaslah na slami rojenega Nazarena, ki je bil pred vsem prijatelj in ljubljene takih kot on — mali raztrgan berač, in ki je dal svoje živiljenje na gori Kalvariji, za nje, zato ker je ljubil sebe podobno človeštvo. Pelo se je veliko v spremstvu gromeče godbe, in konečno od nekod iz vedno zeleni in duhteče zagometne deželi prikazal se je Miklavž, z velikimi kot sneg belimi brki, dotikajoč se doj do visokih njegovih škorenj, z gorjačo v roki je zanjil, otroci zradoščeni nad to prikaznijo zagnali so krik ter plakali z rokami in Robert je začel se s kateri teh ko je bil klican ni zglašil položilo se je dario na tam stojec mizo. Ravnečkar poklical je mož ime Katarine Ashbury, in Miklavž je že držal lepo veliko punčko, ki je bila najmanj yard visoka ter oblečena v lepo svileno obliko, vrat ji je krasila verižica, in ko jo je držal Miklavž mu je v rokah zaspala.

Nato je vstal človek, z velikim kaveljnom, ter se vstopil poleg Miklavža, in ko je mož klical imena otrok, kateri so šli spredaj je Miklavž med nje delil darove in kader se kateri teh ko je bil klican ni zglašil položilo se je dario na tam stojec mizo. Ravnečkar poklical je mož ime Katarine Ashbury, in Miklavž je že držal lepo veliko punčko, ki je bila najmanj yard visoka ter oblečena v lepo svileno obliko, vrat ji je krasila verižica, in ko jo je držal Miklavž mu je v rokah zaspala.

"Oh, skoraj sem pozabil, da Katarine ni tukaj nočoj", je rekel Miklavž. "Oni imajo nočoj velike reči v njeni hiši; jaz sam sem ravnokar prišel od tam, a to punčko bomo položili tu sem, kjer jo ona takoj jutri vzame."

Ko je bilo zadne ime na imenu poklicano, odšel je Miklavž tako zagometno kot je popred prišel, tudi lakaj je prišel in rekel Robertu da se naj odstrani, toda Robert je čakal v predobi in opazoval odhajajoče ljudi. Nekateri dečki in deklice so se živo smejali in se razgavarjali o darilih; drugi so odhajali praznih rok in pobitega obraza, in zopet drugi slabu oblečeni kot on sam se je skoval. Dobro si je zapomnil neko malo deklico, ki jo je mati nesla v naročju, je hudo ihtela, in tudi mati se je jokala.

In ko je tako na vse strani opazujč tam stal polastilo se ga

je poželenje, da bi videl drevo, videti je hotel tudi punčko, ki je bila tako velika in ki je takoj zašpala, ko se jo je položilo na tla. Ogledal se je okolu ter vohnil po mali čumnati v predobi. Neopazen je vstopil in pripr vrat za seboj. Končno je vendar odšla zadnja oseba in prišten cerkovnik se je teških korakov bližal, vgasnil luči, izstopil in vrata za seboj zaklenil.

Sedaj je Robert iz svojega skrivališča izstopil in se podal po mehki podlagi dol po hodniku. Obstal je pod drevesom in se z roko dotaknil nekterih reči na njem. Sveče tudi so že davnej pogorele, toda svetloba, ki je razsvetljevala velikanski prostor je še gorela nekje, kje še sam vedel ni ker je ni videl. Stopil je k mizi in preiskal je darila ki so ostala.

Vzel v roke ono lepo punčko jo občeval kot živo bitje in jo poljuboval. Kot začaran je stal dalj časa, potem je odprl svoj jopič, vzel izpod njega malo punčko in jo položil na mizo, in z drugo katero je še vedno držal v svojem naročju se je napotil proti oknu, ki se je odpiralo na dvorišče. Z težavo je odprl okno, in ko je skočil ven je videl da je sneg tam precej debel, da je bil primoran držati punčko gor nad svojo glavo.

Bil je še vedno jetnik, toda ob senci svetlobe je dosegel nekaj zid zraven katerega od druge strani je vodila ozka ulica. Splezal je čez zid; nato je pričel bežati v sotočju z mimo količor je je bilo v njem. Ko je prišel do kakega križpotja je obstal in ko se je prepričal, da ni nikjer nikogar se je spustil čez, večel ni kam ga vodi ta pot dokler ni prišel do nekega Heva, pri katerem je ospazil več ljudi, ki so imeli opraviti s konji in sammi. Roberta niso opazili, ko je šel mimo, toda dečko jih je slišal se pomenkovati med seboj: "Kam neki je zdravnik šel v tački salamske naglosti?" Vpraskal je eden izmed njih.

"Ven v predmestje," bil je odgovor. "Človek v livarni se je teško poškodoval; menim da ni nobenome pomoči zanj."

Robert se je vstavljal in poslušal ta pogovor z izbuljenimi očmi.

"Da", je zopet nadaljeval oni prvih govornikov. "to je že dvanajsti ali trinajsti, katere je oni preklican stroj usmrtil, govoriti se pa, da bi se dal popraviti z par dolarji, tako da bi bil popolnoma neškodljiv; toda nebrigajo se za to. Ashbury se ne briga; ljudje so po ceni dandanes."

"Čmern božič za nekoga", odgovoril je drugi. "Kdo je nesrečen ali neveč?"

"Imena nevem, — ker so pod številkami v livarni zaznamovani. Številka je 84, mislim, da sem nekoga slišal pričevanje zdravniku.

Številka 84! Usmiljena nebessa! To je številka Robertovega očeta! Dečko je stal kot pribit na mestu, in sapa se mu je zapiral. Nato se je obrnil in tekel nazaj; bežal je ne da bi se oziral, če ga kdo vidi in opazuje. Tekel je vedno hitreje, naprej dokler ni prišel do stene; se splezal čez na dvorišče in čez okno v cerkev, postavil veliko punčko nazaj na mizo ter vzel svojo malo in bežal je zopet ven — ne gor po ozki ulici kot provokrat ampak na glavno ulico.

Mimočoči so se vstavliali in gledali za njim ko je tekel mimo njih, drugi so ga preklinjali ker se je neoziraje se v njih zaletava. Bilo je dve dobre milje od pereferije mesta do njegovega doma, a on je tekel z vso močjo cel pot, in ves ta čas se mu je zdelo, da mu je sreča otrpnil.

Predno je prišel v hišo, viden je ljudi tekati noter in ven ravnatako tudi pri sosedovih hišah. Prišel je do vrat na dvorišče neopazjen kakorkoli in tekel gor po hodniku. Hišna vrata so bila deloma odprtia. Vstopil je, misleč da dobi tu svojega mrtvoga očeta ležati, toda v izbi ni bilo nikogar. Šel je v podmestje pa tudi tukaj je bilo temno kot v brlogu. Pričel je klicati Rozino, in ko se ni odzvala šel je v njen izbo; toda ta je bila tudi prazna. Nato je položil punčko v škrinjo, iz katere je bil vzel ter sel dol v kuhinjo, kjer je dobil sosedne dečke.

"No, Robert, kje si pa bil?" Vprašal je prvi dečko Roberta.

"Cel večer smo se iskali, in tvoja mati je skoraj ob pamet. Sedaj je Dalje na 6. strani.

Novo Odlikovanje!

DR. FERDINAND HARTMANN

je bil od zdravniškega zbora jednoglavo izvoljen

ZA PRVEGA PRIMARIJA V NEW YORKU

To novo odlikovanje našega zdravnika je velika sreča za Vas, kateri ste bolni slabii in nemočni

PAZITE Dr. Ferd. Hartmann veli: „Poprij nego pišete kateremu zdravniku in poprij predino pričnete ratiti kakšna zdravila — opišite iskreno in brez sramovanja svojo bolezni njemu, prašajte ga za svet kaj Vam je storiti. On trdi, da večina bolezni, na katerih naši rojaki trpijo, prihaja vsled nepriavilnega delovanja i pokvarjenja krvnega sistema.“

DR. FERD. HARTMANN je danas navsaki način prvi zdravniški učenjak v New Yorku za VSE KRONIČNE BOLEZNI ZUNANJE ALI NOTRANJE — kakor tudi za VSE TAJNE BOLEZNI MOŽA IN ŽENE — nima toraj bolnika, katerega on ne bi bil popolnoma ozdravil. — **ZATORAJ ROJAKI** ako potrebujete kakšnega zdravniškega nasvetnika ali pomoči, obrnite se pismeno ali osebno in z popolnim zaupanjem naznamite mu vse Vaše simptome bolezni ker se Vam zagotavlja sigurna pomoč v najboljši zdravila.

Vsa pisma naslavljajte točno in edino le na:

Dr. Ferd. Hartmann
218 EAST 14. ST. NEW YORK, N. Y.

Večina slovenskih krčmarjev v La Salle, Ill.

toči PERU PIVO.

PERU BEER COMPANY, Peru, Ill.

Podpirajte krajevno obrt!

Kašparjeva Državna Banka,

vogal Blue Island Ave. & 19. ul.

VLOGE \$2,500,000.00

GLAVNICA . \$200,000.00

PREBITEK . \$100,000.00

Prva in edina češka državna banka v Chicago. Plačuje po 3% od vloženega denarja na obresti. Imamo tudi hranišne predante. Pošiljamo denar na vse dele sveta; prodajamo šifrkarte in posojujemo denar na posestva in zavarovalne police.

Čemu pustiš od nevednih zobrazdovnikov izdirati sive, močče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnajvičji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek</

ZLOČIN ŽUPNIKA DR. MAURINGA NA IGU, PRI LJUBJANI.

Z Iga nam piščo: Nezaslilne škandale, ki jih je že leta in leta uganjal naš župnik dr. Mauring, so napredni listi zakrivali večinoma s plaščem kričanske ljubezni. Bilo je prav, toda greh bi bil, a tko bi molčal o najnovejšem župniku, ki ga je zagnrešil župnik dr. Mauring, zaradi katerega je prišel celo v navzkrije s kazenskim zakonom. Stvar je ta: Župnik je imel razmerje s svojo kuharico Manico. To razmerje ni ostalo brez posledic, kar pa je bilo župniku seveda skrajno neljubo. Pregovoril je kuharico, da je šla na Dunaj, kjer so ji spravili plod grešnega razmerja. Na Dunaju jo je spremjal sam župnik v civilni oblike. Ko je revica prestala nevarno operacijo, je hudo obolenia in moralna vsele tega dolgo časa ležati v postelji. Ko pa se je vrnila na Ig, je našla že župnišču že drugo šefko kuharico. Ker je hotel, da bi bila oma dekla novi kuharici, je užajljena odšla k svojemu očetu v Trst. Za njo je poslal dr. Mauring na očetov naslov 200 K z naročilom, naj se izseli v Ameriko. Manca tega ni storila, nego se je vrnila v Ljubljano, kjer je stvar pripovedovala ljudem, ki so na to Mauringov zločin ovadili državnemu pravništvu, ki je proti župniku že uvedlo kazensko preiskavo. O dogodku je slišal tudi šef Anton Bonaventura. Dal je poklicati k sebi Mančinega očeta ter ga skušal pregovoriti, naj bi o Maurinovem dejanju molčal, češ, da bo njegovo imenitva skup dan vpletel v svojo mračo. Ker se mož ni dal pregovoriti, ga je nemilostno odpustil. K sebi je poklical tudi župnika dr. Mouringa ter mu bral strahovite levite. A kaj je baje storil Mauring? Utajil je baje vse in pripeljal baje sabo celo nekega blapec, ki je proti dobremu plačilu podpisal izjavo, da je on imel grešno razmerje z Manco, čemur pa ta ogorčeno ugovarja. — Na Igu se že tedne ne govoriti o ničemer drugem kakor o tej župnikovi najnovejši aferi. A dr. Mauring je še naredil župnik in oправil nekravato daritve. Vse je ogorčeno, vse sa pohujuje, samo šefu Antonu Bonaventuri je prav, da imamo na Igu takšnega župnika. Potem pa se čudi, da vera pesa!

"S. D."

KRŠČANSKI SOCIJALIZEM.

Na Ogrskem tudi ne všeče klerikalna politika niti velč, čeprav jo ponujajo pod naslovom "Kratka stranka". Zato misijo nastaviti ljudstvu vado, pod novo imeno krščanskega socijalizma. Socijalizem pomeni ono javno delovanje, ki stremini za tem, da bi se čim več ljudem na svetu dobro godilo. Zato so slabí socialisti tisti stanovi, ki se jim že sedaj dobro godi na — stroške drugega. Med madžarskimi krščanskimi socialisti so sami grofje in cerkveni dostojanstveniki: škofje, nadškofje itd. Kako izgleda ta socijalizem v praksi, vidimo iz teh številk: Knez primas v Ostrogonu ima 95.983 oralov zemlje in razen tega 1.650.000 krov gotovega denarja; jagerski nadškof ima 42.397 oralov in premoženja 2.300.000 K; nadškof v Kaloci ima 87.433 oralov in 2.460.000 v gotovini K; bistrski škof ima 28.824 oralov zemlje; kanadski škof 12.293 oralov in en četrto milijona krov gotovine; velikovaradinski škof ima 187.393 oralov in 4 milijone krov denarja. Vsi škofje, kanonički in opatje na Ogrskem imajo 2.300.000 oralov zemlje (pri nas en kmec povprečno po 40 oralov) in velike milijone letnih dohodkov. Sin človekov (Kristus) pa ni imel toliko, kamor bi bil položil svojo trudno glavo. Ti bogati duhovniki ljudstvo uče samo potprežljivosti in pokornosti ter mu obljubljajo plačilo na — onem svetu, sami se imajo pa dobro — na tem svetu. Če so res socialisti, naj ljudstvu ne dajo svojih — žegnov — razdajo naj svoja — ogromna posestva in mnoge milijone.

Lastnega brata — ubil. S Trsteni ponočjo: Dne 28. m. m. zvečer je mlinar J. Sire v prepriču udaril svojega brata z motiko po glavi, vsled česar je ranjeneck malu izdihnil. Oba moža sta bila strastno udana žganju.

SVET, KAKORŠEN JE.

Pred nekolikimi meseci smo izrekli svoje mnenje o junakih in junastvu. Ne vidimo pa vzroka, da bi danes to mnenje utemeljevali, razven da ga priporočimo tudi drugim, posebno onim, ki so se pred kratkim izkazali kot prave junake. Toda v teh zadnjih mesecih so se nam prikazali tudi junaki manjše vrednosti, bojevitosti in nižje vrste. Oni se niso pokazali na govorniških odrigh, kot poslati člankov v listu, ali kot igralci na odrhu.

Ne morejo!

Veliko teh je pomrlo, drugi pa so skušali rešiti mrtvece iz žrela premagokopov.

* * *

Smrt tudi ni bila njih edina sovražnica, kateri so se izpostavljeni. Glad, žeja in mraz, tema večja od one v arktičnih pokrajinih, srečali so se ter zmagali. Da vszdržijo okoli dvajset sodrugov zaprtih vse teeden v globočini pod zemljo upajočih na rešitev, in potem, ko so rešeni, slabotni brezvida, pobiti, strgani in gladni pa se jim brani od prijateljev skočiti nazaj v temoto da bi tudi oni rešili še druge — te vrste junaka, ki smo videli v zadnjih par mesecih.

* * *

Tajnosti naše narave se pokazajo v momentu večjega dela. Vsi ljudje ne pridejo do tega — jim ni sojeno se srečati s tako grozno nesrečo, z tako samozavestjo, ki steje pravo drugih pred pravico svoje lastne moći. Med nami je vedno dosti strahopetnežev, in oni ki pozna svoje sreče najbolje je zadnji, ki bi ob kakih nenadnih katastrofah bil prvi ki bi telebnil. Toda ti ljudje se niso majali, stali so trdni kot skala. Gledali so odprtih oči ogenj in dim, mokrto in glad, strah neomoglosti, dokler so imeli še kaj moči, paniko slabotnih duš, vsa gorja negotovosti in počasi bližajočo se smrt, brez da bi zgubili zavest. Svetlobe pozabil tudi ta imena, katera sedaj še dobro poznamo. Toda pozabili ne bojo mož junakov.

* * *

To je bilo junaštvo navadnih preprostih ljudi, ki gleda nesreču vedno v oči, brez navdušenja ali razburjenja, kakor pri drugih domisljivih ljudeh. To bilo je njih navadno — vsakdanje junaštvo, katerega so navajeni od rojstva, in katero plov po tisočih — milijonih bitij veden neopaženo. Matere ki se žrtvujejo za nehvaležne hčere; očetje, ki se v potu svojega obraza trudijo za razkošne svoje žene in otroke; fantje in dekleta ki molče prenašajo greh staršev; ženske, ki brezvesno bojujejo boj napram industrije; ubožno živeča bitja, ki se v mukih spominjajo boljših dni; starčki in ženice, ki so radi stareti izvrženi od dela, katere nadomestjuje brutalna mladež — to je armada junaštva, o katerih se biografijo nikdar ne piše, in katere zasluzene slave niso nikdar deležni.

* * *

To je eno tistih blaženih nastopij ki daje bistvom življensko moč, ki po katastrofah v premagokopih gleda svet zopet odprto v žodočnost. Mi se zavedamo v toliko ter izjavljamo, da vsi ljudje niso navadno industrijsko kruivo; in da se ne potrebujejo žrtvovati; in taki površni podatki pokrivajo vrlino o katerih pesnički poju in katerim se postavljajo dragoceni spomeniki. Junaštvo navadnih ljudi! katero smo videili, gledali, — smo zgubili, vsaj začasno. V spominu pa nam ostane malenkost in zlobnost te navadne mase in veseli nas da smo tudi mi ljudje, del te mase.

* * *

Tem junakom, človeškemu kruivu, ki ruje, vrta in dolbe pod zemljo, postavil je delavec spomenik. Delavec je tvegal življence za delaveca, delavec je zrsl smrti v obrazu, da reši delavca. In kapitalist? Ali je šel ta, ki dobi smetano iz rova, v rov, da reši delavca. Zabil je rov, pribil pokrov na raken, v kateri je bil več kot sto še živih bitij. — Kapitalist je junak, ki je umoril stotine delavcev s enim mahom.

* * *

Vdove in sirote so ostale same, brez pomoči. Lastniki premagokopov računijo letne dohodke in razpišujejo dividende. Delaveci segajo globoko v žep, da podpirajo vdove in sirote njih bratov, ki so

storili junaško smrt. Delavško časopisje pobira darove in do sedaj so nabrali že čez stotisoč. V razpisanih računih kapitalistov pa nujker ne vidimo, koliko je premogarski trust daroval za svoje žrtve. — Tu naj se bi kapital potkal za junaka!

KRIZA IN BREZPOSELJOST V AVSTRIJI.

Te dni so imeli na Dunaju velika zborovanja kovinski delaveci, na katerih se je med drugim razpravljalo o odslavitvi strokovnih delavev v strojni industriji. Kako je pri, od 10.000 kovinskih delavev obiskanem zborovanju pred mestno hišo, državni poslane Beer poročal, se je število delavstva v treh avstrijskih tovarnah za lokomotive za 1262 znjalo, in sičer zaradi tega, ker imajo tovarne le mala naročila. Razpečavanje kartela železnic je v prvih 10 mesecih 1909 za 607.703 meterških stotov manje, kot je bilo v tistem času leta 1908. Ako pri tem vstraja, tako bo poraba železja do konca leta za 7 odstotkov nažadovala. In to pomanjkanje dela pri tej grozni draginji! V e. k. tobačnih tovarnah je bila povprečna plača 1890: 346,57 kr., a na osebo izdelana množina je bila 4928 kron vredna. 1900 so bile razmerne številke med zaslužkom in produktivno vrednostjo 466,71 in 5810 kron, leta 1907 pa 613 in 6589 kr. Plača je znašala 1890 — 14,41%, 1900 — 12,74%, 1907 — 10,74% od produktivne vrednosti! Produktivnost surovega želze: Plača delavcev in uradnikov znaša 24 vin. ali 5,15% dohavnih stroškov in 3,9% trgovske cene. Pri tem je šla delavska intenzivnost silno kviško, pri plavžu od 4980 ton v letu 1879 na 39.645 ton v letu 1908. Jednak razmerje podaja statistika o premagokopih, kjer so plače v odstotkih od cene meterskega stota od 91,85% v letu 1902 na 13,23% v letu 1906 padle, med tem ko so cene premoga nezansko kviške še in danes stane že skoro 2 kroni meterski stot! Parlament razpravlja o "narodnih" vprašanjih, in ko bo delal, bodo pač nove davke in novo oboroževanje odbravali!

Nadaljevanje iz 5. strani. tam pri Cajhnovih, in sedaj grem da jim naznam. Saj veš, da je g. Cajhen ubit, zgodi se je to potem ko smo twojega očeta odpotkali ker tebe nismo mogli nujker najti; g. Cajhen je prevzel njegov prostor in čez pol ure natot prinesli so ga domov mrtvega; stroj ga je zmečkal."

Pozno istega večera, že ko ste njegova mati in sestra spale, je Robert vstal šel k oknu in gledal ven. Skozi okno sosedne hiše je videl v izbo in v njem svojega očeta in še več drugih sosedov ki so premikači Cajhnovga Bilčka očetovo mrtvo telo. Vsi so pozabili na božič, tudi Roza je zgubila vse zanimanje v punčku, ki bi spala. "Vbogi Bilčko; Vboga g. Cajhnovka", so bile vse njene besede.

V okolici livarne mi bilo božič in še je Robert tam zraven stal je cela vrsta san smuknilo mimo njega, peljali so se gostje, iz plesne veselice, gosti Filip Ashbury-a; in glasovi žvenklajočih zvončkov so odmevali in njih veselo petje se je razlegalo še dolgo po njih odhodu.

K. — "C".

Ne trpite za reumatizmom. Drgnite otekle in bolne ude z Dr. RICHTERJEVIM SidroPainExpellerjem in čudili se bodoči radi hitrega ozdravljenja. — Rabil sem Vaš Pain Expeller 20 let drugod in takoj z izbornimi vspeshi v slučajih reumatizma prehlajenja, bolezni v križu in sličnih pojavih. Sedaj ne morem biti brez njega. Rev. H. W. Freytag, Hamel, III. Na vsaki steklenici je naša varnostna znamka "sidro". 25 in 50 cent: v vseh lekarnah, F. Ad. RICHTER & CO. 215 Pearl St., New York.

Rojaki, podpirajte tvrdke, ki oglasjujo v Glas Svobode in pri nakupu vselej omeniti Glas Svobode. To pomaga listu.

50,000 KNJIŽIC

V DAR LJUDEM.

Vsaka knjižica je vredna \$10.00 vsakemu bolnemu človeku.

Mi želimo, da vsaki bolni človek piše po našo urejeno zdravilno knjižico. Ona knjižica svetuje v poljudnem jeziku, kako da se doma vspešno zdravi. Siflis ali zastupljena krije, slabotni život, zgubitek moči, revmatizem in trganje v kosteh, spolne bolezni, kakor tudi bolezni v želodcu, na vrvanci, ledvicah in v mehurju. Ako ste zgubili nado in ako vam priseda zabavado denar dajati, tako pišite po ono zdravilno knjižico, katero vam nemudoma pošlemo in bodite uverjeni da održavate. Na tisoče ljudi je ozdravil po navodlu te prekoristne knjižice. Ona vsebuje znanost, kteri bi morali znati vsaki človek. Zapomnite si, da se ona knjižica razpoližila popoloma brezplačno, ter tudi mi plačamo poštnino. Izpolnite doljeni odrezek in ga nam pošlite in mi vam pošljemo popoloma brezplačno ono knjižico.

IZPOLNITE ODREZEK ŠE DANES IN POŠLITE GA NAM.

Dr. JOS. LISTER & CO., Aus. 708 Northwestern Bldg.; 22 Fifth Ave., Chicago, Ill.

Gospodje: Mene zanima ponudba, s kjo pošljate brezplačno zdravilno knjižico, ter vas prosim, da mi jo takoj pošlete.

Ime

Pošta

Država

Dolgo življenje.

Naravno je, da človeštvo želi podaljšati si življenje, kar je najbolj mogoče in znanstveniki vsem dobi so skušali iznajti takozvani živiljeni uvarek. Ker pa nam ni dano, da bi večno živili, pa lahko do gotove meje podaljšamo naše življenje. Vsi svečni zdravnik se strinjajo v tem, da podlaga življenja je v prebavnem sistemu, to je v onih delih našega telesa, skozi katere gre hrana. Ko hitro pa je kateri del tege začel v življenju boljši del, dočimo zopet naše zdravje in moč. Samo eno zdravilo je za vse bolezni prebavnih organov in isto je dobro poznamo

Trinerjevo Ameriško zdravilno Grenko Vino

Isto ni nobena skrivna medicina, pač pa je napravljeno iz dobrega, rdečega vina in importiranih grenkih žlišč. Isto ne vsebuje nobenih škodljivih snov in vsled ni v popolnoma niti nevarno najnežnejšemu želodcu. Celo zdravi ljudje najbi sem in tja pili kupico, da si ohranijo prebavne organe v popolnem delovanju. To znanstveno zdravilo

Daje zdrav tek do jedi, krepi mišice in čutnice, čisti kri,

napravi gladko obličeje, odstrani zabasanost, povspreši čilost in ognjevitost, daje nemoteno spanje, in daljša življenje.

Istega sme rabiti vsak član družine, od najstarejšega do najmlajšega, za kar se neda reči o drugih zdravilih. Čistost in pristnost istega je jamčena po U. S. Ser. št. 346. Tisto je priporočilo najuplivnejših oseb potruje zdravniško vrednost tega zdravila. Zdravniški nasvet, pa pošti, zastonj! Pišite v domačem jeziku:

JOS. TRINER,

Chicago, Ill.

Citatelje opozarjam na Trinerjevo hrvaški in slovenski brinjavec, importiran in čizdelek.

ITALIJA

EGIPT in Adrijansko obrežje, potom Azorov in Madeiro. Staro zanesljiva

CUNARD LINIJA

Ustanovljena 1. 1840

Velikanski, hitri NOV parnik [Plavajoči hotel]

CARMANIA (na tri vilake)

Največji parnik na morju in njena sestra

A K O

posiljaš

denarje v staro domovino,

obrni se na zanesljivo tvrdko, ktera ti hitro in pošteno postreže

Frank Sakser Co.

NEW YORK.

A K O

82 Cortlandt St.,

potuješ v staro domovino, kupi

parobrodni listek pri

Frank Sakser Co.

NEW YORK.

A K O

82 Cortlandt St.,

želiš svojega sorodnika, ženo ali kakega drugega iz starega kraja vzeti v to deželo, kupi

parobrodni in železniški listek pri

Frank Sakser Co.

NEW YORK.

A K O

82 Cortlandt St.,

želiš svoje trdo prislužene novce sigurno in obrestenosno naložiti v kako hranilnico z dobrimi obrestmi, od dne vloge do dne dviga, obrni se na

Frank Sakser Co.

NEW YORK.

A K O

82 Cortlandt St.,

pa poslušaš ljudi, ki drugače svetujejo in naletiš slab, pa ni krivda

Frank Sakser Co.

NEW YORK.

RAZNO IN DRUGO

Trgovec z dekleti. Na Reki so artilirali dne 1. t. m. Mustafa Bračna iz Škadra. Ponujal je po reških tolerančnih hišah 21letno dekle.

Ciankali vsepovsodi. V Biali Galiciji se je zastrupila 20letna hčenka tvorničkega uradnika Kolarečika. Vzela je ciankali pol ure pred svojo poroko. Bila je takoj mrtva. Mesto k poroki, so jo peljali v poročni obleki v mrtvašnico.

Poset portugalskega kralja na Dunaju. Iz Londona javlja, da bo portugalski kralj Manuel v prvi polovici prihodnjega leta posetił Dunaj in se bo pri tej priliki zaročil z eno izmed hčera nadvojvodke Friderika ali pa z najstarejšo hčerko nadvojvodinje Marije Valenije.

Nemška domišljavost. Učitelj zakrije na karti solnčnega sistema planet zemljo ter vpraša: "Hans, kako se imenuje planet, ki sem ga pokril z roko?" — Učenec: "Nemčija." — Učitelj: "Dobro! In drugi planeti?" — Učenec: "To so pa naše bodoče kolonije!"

200letnica televnika. Francoski listi so te dni printali vest, da obhaja televnik v prihodnjih dneh 200letnica svojega obstanka. Temu pa oporekajo zlasti angleški listi, trdče, da je televizor mnogo starejši. To je razvidno zlasti iz zapiskov angleškega kronista Samuela Pepysa, ki je živel za časa Karla II. V svojem črninku opisuje dne 15. oktobra 1666 novo obleko svojega kralja. Pravi, da je začel nositi "dolgo sutan" (cassock), ki se tesno oprijemlje telesa. Novi komad je napravljen iz črnega svetlaka, je predelen, ter podprt z belo svilo. Na koncu opisa izraža kromist željo, da bi kralj vedno nosil tako obleko, ker je resnično lepa in primerena. Želja se je Angliju nad pričakovanje izpolnila, kajti danes ne nosijo televnika samo kralji in cesarji, marveč že vsak berač.

Senzacionelna najdba. Francoski astronom Durkem je baje našel v pariški "narodni knjižnici" doslej neznan rokopis učenega škofa Oresma, ki je prevel Francozom Aristotela. Rokopis je iz 1. 1377 in obravnava o nebesnih telesih; baje je popolnoma jasno izveden Kopernikov sistem. Astronom Dukem prepriča strokovnjakom vprašanje, ali je Kopernik poznal Oresmov spis, ali pa je samostojno prišel k zaključku, ki kateremu je prišel že več nego 100 let prej ta francoski škof.

Rop. Osemnajst maskiranih roparjev je vdrlo zadnjih po noči v nek mlin v bližini Holešova na Moravskem. Roparji so bili oborozeni z revolverji in so prisili prebivalce v milnu, da so jim izročili vse dragoceneosti. Vzeli so tudi mnogo moke, žita itd. Stanovalec so zagrozili, naj ne hodijo pred dnevom iz hiše. Orožnički zman pozvedujejo po roparjih.

Umor. V Karlino pri Pragi je govoril na nekem shodu v gledališču Fenice pater Pavisich in je navzočim ženskam takoj zmesal glave, da so po predavanju izpregle konje njegovega voza in zapele religijozno pesem. Seveda so bili takoj na nogah tudi protidemonstrantje, ki so sklicali "Doli s farji" itd. in so nazadnje pred pafrovim stanovanjem zapele marseillaiso. Policija je demonstrante razkropila.

Demonstracije. V Reki je govoril na nekem shodu v gledališču Fenice pater Pavisich in je navzočim ženskam takoj zmesal glave, da so po predavanju izpregle konje njegovega voza in zapele religijozno pesem. Seveda so bili takoj na nogah tudi protidemonstrantje, ki so sklicali "Doli s farji" itd. in so nazadnje pred pafrovim stanovanjem zapele marseillaiso. Policija je demonstrante razkropila.

O umoru na Begunjščici se nam poroča še to-le: Baron Friderik Bon je baje ukazal svoječasno svojim lovecem, da morajo vsakega, ki ga zalotijo v njegovem lovišču, brez pardona ustreliti. Lovec Eisenpass se je ravnal po tem povetu. Ko je ustrelil Jakoba Rožiča, je baje o tem javil oskrbišniku Ehrenziederu, ki pa ni smatral za potrebno, da bi to naznani oblasti. Oskrbišnik Ehrenzieder, kakov se baje piše, je bil danes poklican v Ljubljano. Odrezane Rožičeve glave še da-

nes niso našli, a tudi zaprti Eisenpass odklanja dati vsako pojaznila, da li je on Rožiču odrezal glavo ali kdo drugi. "S. N."

Samcmor kurje taticice. Dne 30. m. m. je zалотил posestnik Rečnik v Razvanju delavko Terezijo Drozg in Maribor z dvema sinoma, ko so kradli njihove kokšine. Rečnik je tatico zaprl v svojo sobo, na to pa je šel po orožnike. Ti so najprej preiskali njeno stanovanje in Maribor, kjer so našli 16 ukradenih kokšin. Ko so prišli po Drozgo v Razvanje, je bila ta že mrtva. Prerezala si je bila z Rečnikovo britvijo vrat.

Goriški zrakoplovec Rusjan, ki je Slovenec, je ponovil poskus s svojim zrakoplovom minoli ponedeljek na Velikih Rojah. Poskus so se prav dobro obnesli. Dvignil se je s svojim zrakoplovom kakih 50 m visoko v zrak in je oblete Roje z brzino po 40 km na uro. G. Rusjan napravi v kratkem javnopravno poskušnjo. Zrakoplovec je popolnoma zadovoljen in je trdno uverjen, da presenetljiv javnost o priliku javne poskušnje.

V ljubčsumnosti obstrelil ženo in ustrelil sebe. — V ulici della Guardia št. 52 v Trstu, sta stanovała en mesec sem zakonska Peter in Mana Stravs, ona rojena Gregorič. Njemu je bilo 26, a njej 24 let; poročena sta bila šele 1. novembra, torej pred enim mesecom. On je bil zaposlen pri peku Vatovec v ulici Gonadanova. Takoj po poroki se je vnela v srcu Petra grozna ljubčsumnost nad svojo mlado soprogo. Ni se smela ganiti iz hiše in še tedaj je zasledoval, aka je šla k studenemu po vode. Pred par dnevi je prišlo med mladima zakonskima radi omenjene "bolezni" do hudega prepira tako, da sta oba zavrstila svoje pravo stanovanje, on je šel k svojim staršem, a ona k svojim srodnikom. V tork ob šesti urji zvečer je pa šel Stravs nekako skesan obiskat svojo soprogo in po kratkem pomerku sta se podala oba v svoje stanovanje. Ne sluteč nič hudega, je pričela soproga Marija pripravljati večerjo, a že med tem delom — okoli sedme ure zvečer jo je presenetil mož z novimi očitaji ljubčsumna. Nastal je med njima živahn prepir, a naškrat so se čuli iz nju stanovanja širje streli. Sosedje so bežali v stanovanje omenjenih in našli oba zakonska v krvi ležati, njega na postelji, a njo na tleh. Stravs je namreč ustrelil dvakrat s samokresom na svojo soprogo in jo ranil v prsi, na to pa pognal sebi dve krogli v sence. Ona je bila pri zavesti, a on je ležal v nezavesti. Poklicali so takoj zdravnika in policisce organe, ki so dali oba nešrečnika takoj prepeljati v mestno bolnišnico. Ali zanj ni bilo več pomoči, umrl je mladi mož dve uri potem, ko so ga pripeljali v bolnišnico. Rana soproga ni takoj nevarna in zdravniški upajajo, da v kratkem času okreva.

Morlec svojega otroka oproščen. Avgusta meseca 1. 1. je v Pragi umrl dveletni nezakonski otrok Marije Steiner. Zdravniška preiskava je dognala, da so bile otroku polomljene vse kosti, lobanja pa vdrti. Te poškodbe so tudi povzročile otrokov smrt. Te dni se je zagovarjal pred praskim porotnim sodiščem nezakonski oče, Franc Hartl, radi umora imenovanega otroka. Hartl je priznal, da je sovržal svojega otroka, ker je bil pohabljen in da ga je radi tega tako pritisnil ob posteljo, da je umrl. Porotniki so soglasno zanikali vprašanje o umoru. Vprašanje, glaseče se na uboj, je potrdilo šest, zanikalo pa tudi šest porotnikov. Hartl je bil vsled tega oproščen.

Odnešeno brodovje. V Sibiriju je zadnje dni zavladalo južno vreme ter povzročilo, da se je jeli led po rekah tajati. Na reki Jenisej je bilo usidrano rusko trgovsko brodovje. Ker je reka silno narasla, je brodovje dvignila in odnesla. O usodi brodovja in moštva na njem se ne ve ničesar.

Lepa nagrada. V New Yorku je razsodilce za pododeljevanje nagrad za junaska čine priznalo Jornu Kellyju tedensko nagrado v znesku pet dolarjev, to je okrog 125 K za celo njegovo življenje. Kelly je zasluzil nagrado s tem, da je v največji nevarnosti za lastno življenje rešil iz vratov nekega delavca in njegovega otroka.

Vojne ladje za staro železe. — Turška vlada proda nekaj starih vojnih ladij, ki že niso za drugo

rabo — kakor za staro železe. Pismene ponudbe je vložiti do 11. t. m. na turško finančno ministrstvo. Turške vojne ladje so vse že tako stare, da bi Turki najbolje storili, ako bi vse prodali. Sicer pa militarizem že skrbi, da se take prodaje večkrat vrše. Posebno v Španiji in na Angleškem pridejo stare vojne "skatje", večkrat na javno dražbo. Tehnični napredek v industriji morilnih pripomočkov je tako nagnel, da so že v nekaterih letih proč vrženi ogromni milijoni, ki so se izdali za morilne naprave. Tudi najnovje vojne ladje, imenovane "dreadnoughts", bodo najbrž že v nekaterih letih zastarane, nerabne. Francoski listi namreč poročajo, da so se strokovnjaki pri francoski vojni mornarici povodom poskusnega streljanja v očlepnicu "Jeno" prepričali, da bo treba že v nekaterih letih zgraditi še mnogo dražje vojne ladje, kar so sedanji "dreadnoughts". Tako vojni velikan stane okroglo 48 milijonov kron, francoski strokovnjaki pa zahtevajo, da se za vsako takoj ladjo dovoli še 17 milijonov, da se zavore zadostno zavarovati pred sovražnimi krogljami. Tako bi torej stala takva vojna ladja 65 milijonov kron. V slučaju pomorske bitke pride torej lahko v sovražnikove roke z zavzetjem ene same take ladje 65 milijonov. Zgodidi se pa tudi lahko, da se ti milijoni pogrezejo — v morje. Če je na več let brez vojne, potem pridejo ogromni milijoni med stare železe.

Radi kihanja — obsojen. Najmodernejsja policija je pruska. Med tem, ko dovoljuje, da smejo pijani študentje kolovratiti in kričati ob poznih nočnih urah, je te dni aretiral nekoga potnika v Dreisenu, ker je krog polnoči na cesti bolj močno kihnil. Na policiji so nesrečnega potnika obsočili radi kaljenja nočnega miru v denarno globlo petih mark. Potnik s tako razsodbo ni bil zadovoljen, zato se je pritožil. Tozadnja prizivna oblast je pri policijsko razsodbo razveljavila z razlogom, da se kihanje v Prusiji še ne more smatrati za kaljenje nočnega miru.

Oživjanje mrtvih bitij z elektriko. Mlada ruska zdravnica, dr. Luiza Robinovič vzbuja v učenjskih krogih v Njujorku veliko pozornost s trditvijo, da je iznalašila aparat, s katerim bo možno z električno umorjena bitja zopet oživljati. V Edisonovem laboratoriju je svojo metodo tudi realizirala. Dali so ji po običajnem načinu z električno umorjenega zajčka. Položila ga je na svoji električni aparatu in z njim eksperimentirala. Res se je kmalu pokazalo, da je pričela zajčko sreča iznova utripati in čez par hipov je bil zajček zopet tako živahen in tekal semintja, kakor pred ubitjem. Gdē, dr. Robinovič meni, da bi se jej tak eksperiment bržkone posrečil tudi pri človeku.

Krščansko usmiljenje. — Leta 1860, je sezidal neki katoliški red na Dunaju ogromno hišo, takozvani "Helkerhof". V hiši je 155 stanovanj, ki so vedno vsa oddana, dasi niso posebno pravna. Krščanski gospodje se torej valjajo v milijonih, dasi njihova mesta proslavljajo uboštvo. (Glej proslavljanje uboštva Italijana Frančiška in po frančiškanskih samostanh nakojičene milijone!) Tem dunajskim poobožnim bratom pa gori navedena hiša še ne donaša dovolj. V sedanjih groznih časih, ko vse stoka radi draginje, provzročene po šedasti avstrijski politiki, so usmiljeni bratje pokazali svoje krščansko usmiljenje do stradajočih ljudi s tem, da so podarili vseh 155 stanovanj za deset odstotkov. Lepo je res govoriti o uboštvo gospodniku, ki se valja v milijonih, še lepše pa je, ako siti "usmiljeni bratje" odkajo stradajoče reveže.

Skala ga je ubila. 15. m. m. se je zgodila v Josipdolu (Josefstad) pri Ribnici velika nesreča, ki je vzel delavca Pungartniku življenje. V Josipdolu dela več delavcev v kamenolomih; nikdo ni mislil na kaj hudega, kar se naenkrat odločil skala in potegne Pungartnika seboj v globino kakih 12 m daleč. Nesrečnika je skala popolnoma zmečkala. Pungartnik je bil še le 43 let star in zapušča svojo rodovino v veliki revščini. Neki drug delavec se je skrčil na čudežen način rešil.

SEVEROV BALZAM ZA PLJUČA

Najboljše zdravilo zoper kašelj
Cena 25 in 50c.

Na predaj vseposvod v lekarnah.

Vprašajte za Severov Slovenski Almanah za leto 1910.
W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

Cenik knjig,

kater se dobe v zalogi

"GLAS SVOBODE" Co.

1518 W. 20 Street, Chicago, Ill.

Cankarjevi spisi:

Vinjete	\$1.80
Jakob Ruda	.60
Za narodov blagor	\$1.00
Knjiga za luhkomiselne ljudi	\$1.25
Kraj na Betajnovi	\$1.00
Hiša Marije Pomočnice	\$1.00
Gospa Judit	\$1.00
Nina	\$1.00
Kranova kobilka	\$2.00
Hlapec Jernej	.75
Zgodbe	\$1.00
Za skrižen	\$1.50
Ob zori	\$1.50

Kersnikovi spisi:

Cyklamen, I. snopč	\$1.25
Agitator, II. snopč	\$1.25
Na žerinjah, III. snopč	\$1.25
Sutrski ljudje, IV. snopč	\$1.25
Rošljin in Verjanko, V. snopč	\$1.25
Jara gospoda, VI. snopč	\$1.25
Gospod Janez, VII. in VIII. sno-pič	\$2.50
Berite novice, IX. snopč	\$1.75

Trdinatovi spisi:

Bahovi huzarji	\$1.50
Bajke in povesti, I. zvezek	\$1.00
" " II. " "	\$1.00
" " III. " "	\$1.00
" " IV. " "	.80
" " V. " "	\$1.25

Jurčičevi spisi:

I. zvezek	.60
II. " "	.60
III. " "	.60
IV. " "	.60
V. " "	.60
VI. " "	.60
VII. " "	.60
VIII. " "	.60
IX. " "	.60
X. " "	.60
XI. " "	.60

Sienkiewiczevi spisi:

Rodbina polaneških v 3 delih	\$5.00
Mali vitez v 3 delih	\$3.50
Potop I. in II. zvezek	\$3.20
Križarji v 4 delih	\$2.60
Za kruhom	.15
Z ognjem in mečem, v 4 delih	\$2.50
Brez dogme	\$1.50

Stritarjevi spisi:

Pod lipo	.60
Jagode	.60
Lešniki	.60
Zimski večeri	.60

Knezova knjižica:

I. zvezek	.40
II. " "	.40
VII. " "	.50
IX. " "	.40
X. " "	.40
XI. " "	.40
XII. " "	.40
XV. " "	.75

Tavčarjeve povesti:

I. zvezek	\$1.35
II. " "	\$1.35
III. " "	\$1.35
IV. " "	\$1.35
V. " "	\$1.35

Tolstojevi spisi:

Rodbinska sreča	.40
Ana Karanina	\$3.20
Kazaki	.80

Venec slov. povesti:

III. zvezek	.60
IV. " "	.60
V. " "	.60
VI. " "	.60
VII. " "	.60
VIII. " "	.60
IX. " "	.60

Zabavna knjižnica:

13. zvezek	.50
14. " "	.30
15. " "	.60
16. " "	.75
17. " "	.40
20. " "	.75

Tajnosti Španske inkvizicije:

I. zvezek	.05
II. " "	.05
III. " "	.05
IV. " "	.05

Knjižnica Nar. zal. v Celju:

I. zvezek	.40
II. " "	\$1.00
III. " "	.40

Razni drugi spisi in prevodi:

Opatov praporščak	.35
Momenti	\$1.50
Spomini	\$1.00
Iz naših krajev	\$1.25
Obsojenci	.125
Igračke	\$1.00
Tilho in drugi	\$1.00
Reformacija	.50
Spolne bolezni	.25
Godbra gospodinja	\$1.50
Primož Trubar	\$3.00
Dobra kuharica	.50
Medvedji lov	.50
Kapitan Žar	.60
Na divjem zapadu	.60
Džungl	\$1.00
Srece	\$1.00
Slovenski fantje v Bozni, 2 zvez.	.75
po	
Marica	.40

Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici ali poštini znakmah po en ali dva centa. Poština je pri vseh teh cenah že vsteta.

Potne črtice.

Sedaj pa še to, da sem bil tudi na svetbi in to v rojstni hiši. Želim se je namreč drugi sin mojega brata nekam v Sodinjavos, to je ona vas v fari za katero sta menda bog in vrug pozabilo. In tem je povedano vse, če še omenim, da je ameriško-slovenski škof Starha, kateri sedaj živi udomno od ljudskih žuljev v Ljubljani v penziji, ki je v svoji zanesljivosti brez pomisla sledi čez drn in strn.

Trst šteje okoli 250 tisoč prebivalstva in je dokaj raztreseno in nekam pusto mesto; le ob času demonstracij, ki so menda v Trstu na dnevnem redu, je mesto bolj živahnino, kot navadno.

Za časa mojega bivanja v Trstu so se ravno vršile demonstracije napram španski vladni radij, kateri zapoveduje farška bandira, kolijo in kupujejo, a "ohet", se pa prične že v nedeljo, ko pridejo po takojmenovano "skrinjo". Potem v pondeljek, ko gredo k poroku, v torek, ko gredo v "po-hoje" za ženinom ali pa nevesto; v sredo ko se zopet doma skupaj in četrtek pa še navržejo. Temu dnevu pravijo "požrešen dan"; menda zato, da posnažijo, kar je ostalo od prešnjih dni. Hišo pa, v kateri se tako "ohet" obhaja, je še pet let poznati po duhu grozno velikih in pečečih kopriv. To pride v od tod, ko okoli hiše domači, kakor tudi "voglarji" dobro pogno.

Naj zadostuje o tem in preidemo k belokranjskim ženskam, oziroma dekletem. Za časa moje mladosti so Belokranjske slovle kot zelo lepe. In res jih je bilo veselje gledati v narodnih nošah, katere so se jim kaj lepo pristojale ter bile so tudi v resnični lepe. A danes? Vse je črno in v črnih oblekah, katerje pač daleko ne dosežejo ono, kar je popred lepo bilo. Z narodno belo nošo, izgubile so lepoto, krasna lepa rudeča lica — cvet devištvja!

To je grozno! Kam, Belokraji na kam jadraš? Li ne знаš, da te hoče farška bisaga, farška pohotnost ugonobiti? Belokranje ozirat se malo okolo sebe, ter spreghedit! Ali poginete, kar se boste gotovo prej ali slej z vami zdaj, ker vaši simovi v tujini vam bodo hrabet obrnili in to zanesljivo, ako ostanete se dalj pod uničajočo farško komando ter lizalično, ki vas tepe. In potem? No, potem je pogin mezigiben. Samo klerikalizem, kamor sem se ozrl, bišlo je vse klerikalno. V domači hiši klerikalno, v hišah srodnikov klerikalno in ako sem šel v gostilno klerikalno. Grozno! Pogrešal sem človeka, pogrešal sem matere, da bi si tugo in bol svojega srca otešil. Izkal sem druščino pri sodnih vasi, pri "Amerikanec", katerih je nekako tam, pa našel sem samo enega bolj odkritega, toda tudi ta mi je reklo, da mora z vojški tuliti, drugače ga požro. Kaj sem hotel? Po tri tedenskih bivanju doma, oziroma v domačem kraju in pet dni v Dolenjskih Toplicah, sem pospravil svoje stvari, najel vez in beži od koder si prišel. Dospel sem v zanesljiv nasvet, posebno v slučajih bolezni. Naša lastna skupščina je dokazala, da za